

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเสนอผลการวิจัยจะเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียน
- ตอนที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ของพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมระหว่างเพศของนักเรียน
- ตอนที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ของพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของตัวแปรแต่ละตัว คือ ระดับชั้นเรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพหลักของครอบครัว และรายได้ของครอบครัว
- ตอนที่ 4 แสดงผลสรุปการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม จำแนกตามตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร
- ตอนที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียน
- ตอนที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ของแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมระหว่างเพศของนักเรียน
- ตอนที่ 7 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของตัวแปรแต่ละตัว คือ ระดับชั้นเรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพหลักของครอบครัวและรายได้ของครอบครัว
- ตอนที่ 8 แสดงผลสรุปการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแนวโน้มพฤติกรรมทางสังคม จำแนกตามตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร
- ตอนที่ 9 อภิปรายผลการวิจัย

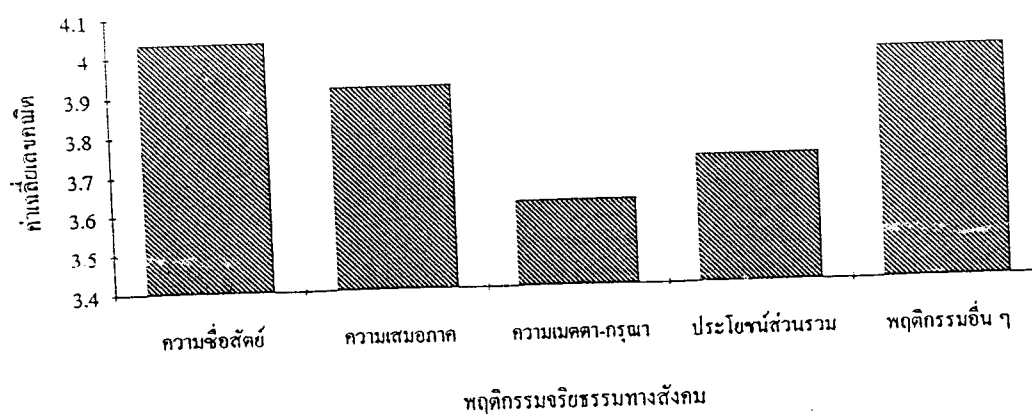
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผลการวิจัย

- n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม
- N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
- $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
- S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- F แทน ค่าสถิติทดสอบเอฟ ซึ่งหมายถึง อัตราส่วนกำลังสองของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (MS_b) กับความแปรปรวนภายในกลุ่ม (MS_w)
- * แทน ความมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียน

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียน (N=500)

พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม	$\bar{X}$	S
ความซื่อสัตย์	4.033	0.464
ความเสมอภาค/ความยุติธรรม	3.916	0.438
ความเมตตา-กรุณา	3.619	0.523
การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	3.726	0.536
พฤติกรรมด้านอื่น ๆ	3.987	0.508

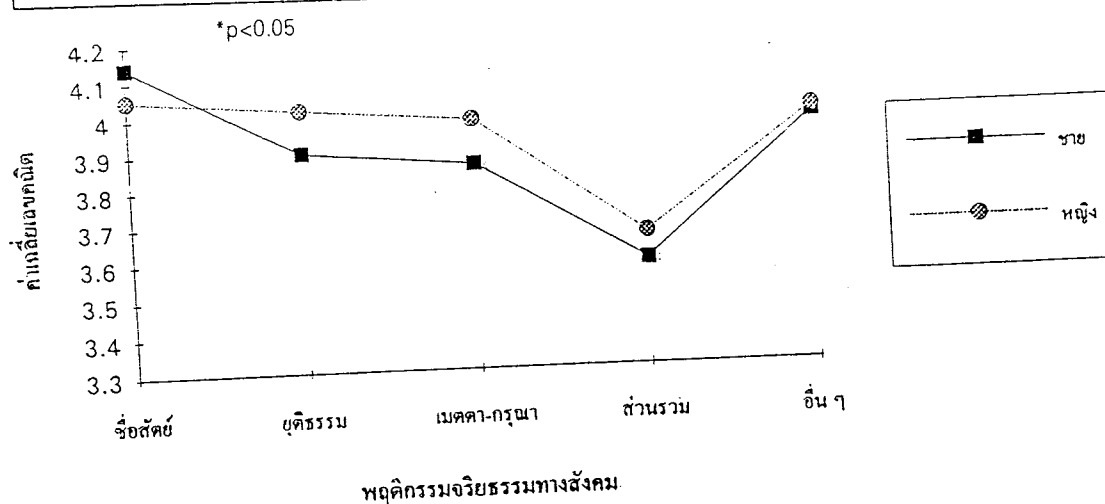
กราฟที่ 1 แสดงพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียน

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีการแสดงพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความซื่อสัตย์มากที่สุด ต่อไปเป็นพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ ความเสมอภาคหรือความยุติธรรม การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และพฤติกรรมที่แสดงออกน้อยที่สุดคือ ความเมตตา-กรุณา

ตอนที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของ พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม ระหว่างเพศของนักเรียน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และการวิเคราะห์สถิติ t-test (t) ของคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมระหว่าง 'เพศ' ของนักเรียน

พฤติกรรม	ชาย (n= 249)	หญิง (n=251)	t
ความซื่อสัตย์	$\bar{X}$ =4.0141 S =0.502	$\bar{X}$ =4.0513 S =0.423	- 0.90
ความเสมอภาค/ความยุติธรรม	$\bar{X}$ =3.8554 S =0.465	$\bar{X}$ =3.9761 S =0.402	- 3.11*
ความเมตตา-กรุณา	$\bar{X}$ =3.5823 S=0.518	$\bar{X}$ =3.6554 S =0.257	-1.56
การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	$\bar{X}$ =3.7096 S =0.548	$\bar{X}$ =3.7425 S =0.525	- 0.69
พฤติกรรมด้านอื่น ๆ	$\bar{X}$ =3.9890 S =0.527	$\bar{X}$ =3.9856 S =0.490	0.07

กราฟที่ 2 แสดงคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมระหว่างเพศของนักเรียน

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ t-test ปรากฏว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมไม่แตกต่างกันในเรื่อง ความซื่อสัตย์, ความเมตตา-กรุณา, การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมและพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมด้านอื่น ๆ แต่มีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องความเสมอภาค / ความยุติธรรม

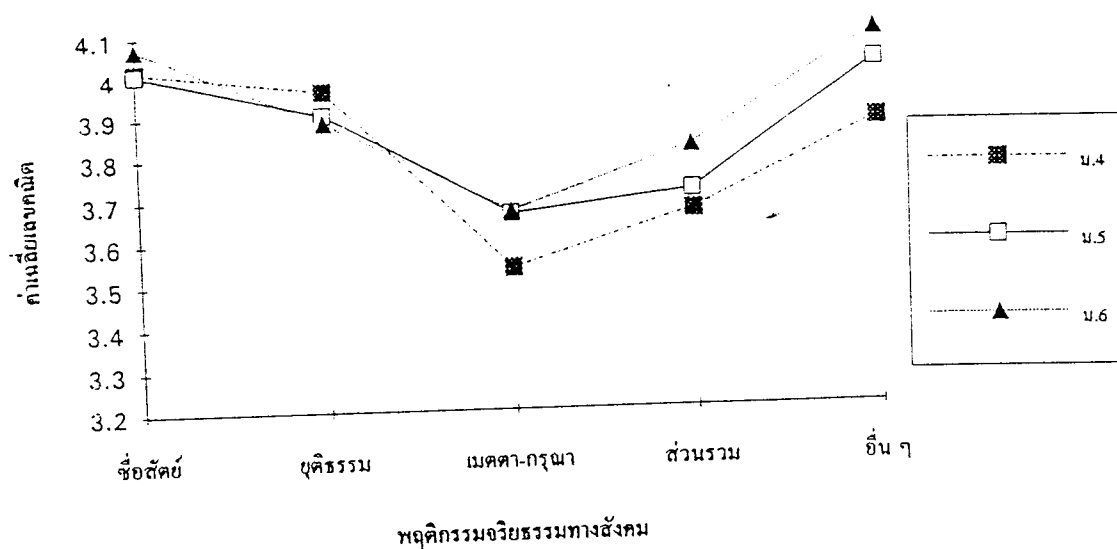
ตอนที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมในแต่ละตัวแปร คือ ระดับชั้นเรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพหลักของครอบครัว และรายได้ของครอบครัว (ตามลำดับ)

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ จำแนกตาม 'ระดับชั้นเรียน'

พฤติกรรม	ม.4 (n=168)	ม.5 (n=168)	ม.6 (n=164)	F
ความซื่อสัตย์	$\bar{x}=4.017$ s=0.501	$\bar{x}=4.008$ s=0.458	$\bar{x}=4.073$ s=0.429	0.9434
ความเสมอภาค/ ความยุติธรรม	$\bar{x}=3.960$ s=0.495	$\bar{x}=3.901$ s=0.398	$\bar{x}=3.882$ s=0.414	1.3882
ความเมตตา- กรุณา	$\bar{x}=3.532$ s=0.507	$\bar{x}=3.660$ s=0.483	$\bar{x}=3.666$ s=0.568	3.5421*
การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	$\bar{x}=3.661$ s=0.549	$\bar{x}=3.708$ s=0.515	$\bar{x}=3.812$ s=0.536	3.4743*
พฤติกรรมด้านอื่นๆ	$\bar{x}=3.869$ s=0.515	$\bar{x}=4.010$ s=0.465	$\bar{x}=4.085$ s=0.523	7.9778*

*p<0.05

กราฟที่ 3 แสดงคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมจำแนกตามระดับชั้นเรียน

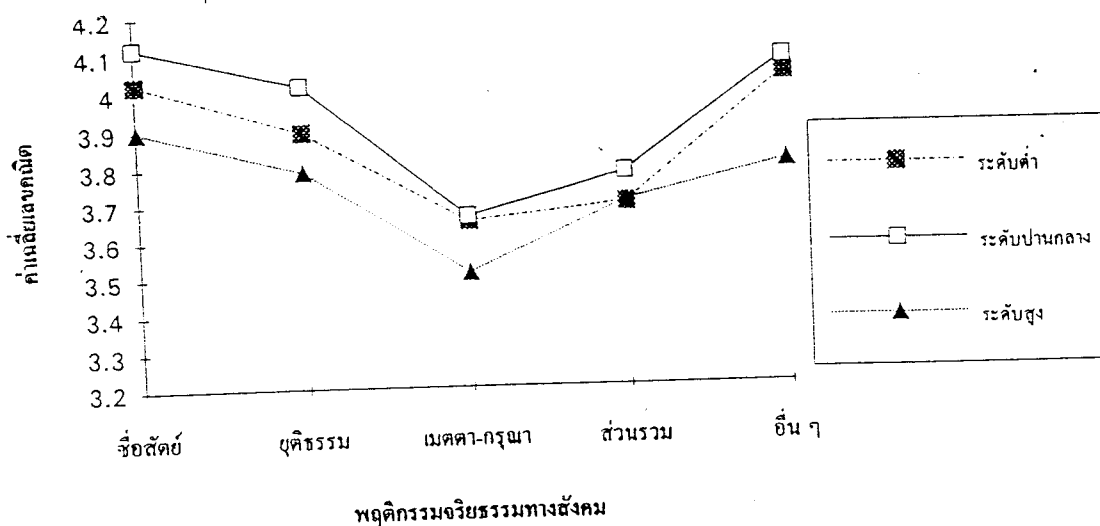
จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปรากฏว่านักเรียนมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมไม่แตกต่างกันในด้านความซื่อสัตย์, ความเสมอภาค/ความยุติธรรม แต่มีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมและพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ โดยพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ นั้นระดับชั้นเรียนที่มีพฤติกรรมแตกต่างกัน คือ นักเรียนชั้น ม.4 กับ ม.5 ส่วนการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมนั้น นักเรียนชั้น ม.4 กับ ม.6 จะมีพฤติกรรมแตกต่างกัน แต่ด้านความเมตตา-กรุณานั้นนักเรียนก็มีพฤติกรรมที่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน แต่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปร ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ จำแนกตาม 'ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน'

พฤติกรรม	ต่ำ (n=176)	ปานกลาง (n=206)	สูง (n=118)	F
ความซื่อสัตย์	$\bar{x}=4.023$ $s=0.471$	$\bar{x}=4.118$ $s=0.388$	$\bar{x}=3.899$ $s=0.540$	8.6210*
ความเสมอภาค/ ความยุติธรรม	$\bar{x}=3.891$ $s=0.417$	$\bar{x}=4.012$ $s=0.373$	$\bar{x}=3.787$ $s=0.531$	10.697*
ความเมตตา-กรุณา	$\bar{x}=3.646$ $s=0.531$	$\bar{x}=3.660$ $s=0.521$	$\bar{x}=3.507$ $s=0.502$	3.5820*
การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	$\bar{x}=3.691$ $s=0.553$	$\bar{x}=3.773$ $s=0.509$	$\bar{x}=3.696$ $s=0.555$	1.3539
พฤติกรรมด้านอื่นๆ	$\bar{x}=4.025$ $s=0.504$	$\bar{x}=4.066$ $s=0.459$	$\bar{x}=3.795$ $s=0.550$	11.908*

* $p < 0.05$

กราฟที่ 4 แสดงคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมจำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปรากฏว่านักเรียนมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมไม่แตกต่างกันในด้านการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม แต่มีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความซื่อสัตย์, ความเสมอภาค หรือความ-ยุติธรรม, ความเมตตา-กรุณา และพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ

โดยด้านความซื่อสัตย์กลุ่มที่มีพฤติกรรมแตกต่างกัน คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ด้านความเสมอภาคหรือความยุติธรรม กลุ่มที่มีพฤติกรรมแตกต่างกัน คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ด้านความเมตตา-กรุณา กลุ่มที่มีพฤติกรรมแตกต่างกัน คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

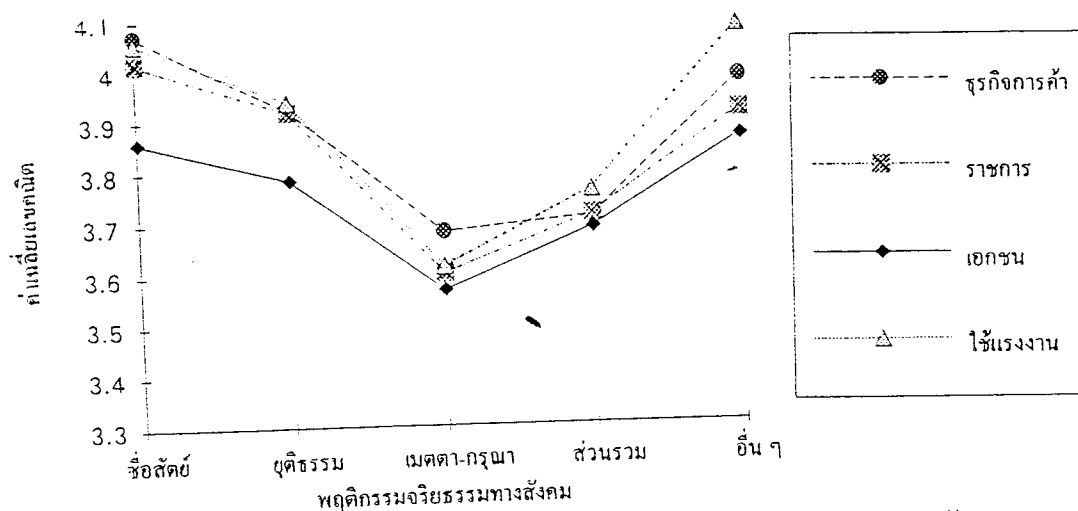
และพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ นั้น กลุ่มที่มีพฤติกรรมแตกต่างกัน คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และกลุ่มนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปร อาชีพหลักของครอบครัว

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ จำแนกตาม "อาชีพหลักของครอบครัว"

พฤติกรรม	ค้าขาย (n=105)	ราชการ (n=143)	เอกชน (n=38)	ใช้แรงงาน (n=214)	F
ความซื่อสัตย์	$\bar{x}=4.071$ $s=0.456$	$\bar{x}=4.016$ $s=0.456$	$\bar{x}=3.859$ $s=0.567$	$\bar{x}=4.056$ $s=0.450$	2.288
ความเสมอภาค/ ความยุติธรรม	$\bar{x}=3.921$ $s=0.412$	$\bar{x}=3.916$ $s=0.454$	$\bar{x}=3.783$ $s=0.469$	$\bar{x}=3.937$ $s=0.434$	1.339
ความเมตตา-กรุณา	$\bar{x}=3.679$ $s=0.582$	$\bar{x}=3.599$ $s=0.493$	$\bar{x}=3.566$ $s=0.493$	$\bar{x}=3.613$ $s=0.518$	0.665
การเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวม	$\bar{x}=3.705$ $s=0.550$	$\bar{x}=3.709$ $s=0.531$	$\bar{x}=3.684$ $s=0.567$	$\bar{x}=3.755$ $s=0.530$	0.391
พฤติกรรมด้านอื่นๆ	$\bar{x}=3.971$ $s=0.540$	$\bar{x}=3.906$ $s=0.484$	$\bar{x}=3.855$ $s=0.553$	$\bar{x}=4.073$ $s=0.488$	4.229*

* $p<0.05$

กราฟที่ 5 แสดงคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมจำแนกตามอาชีพหลักของครอบครัว

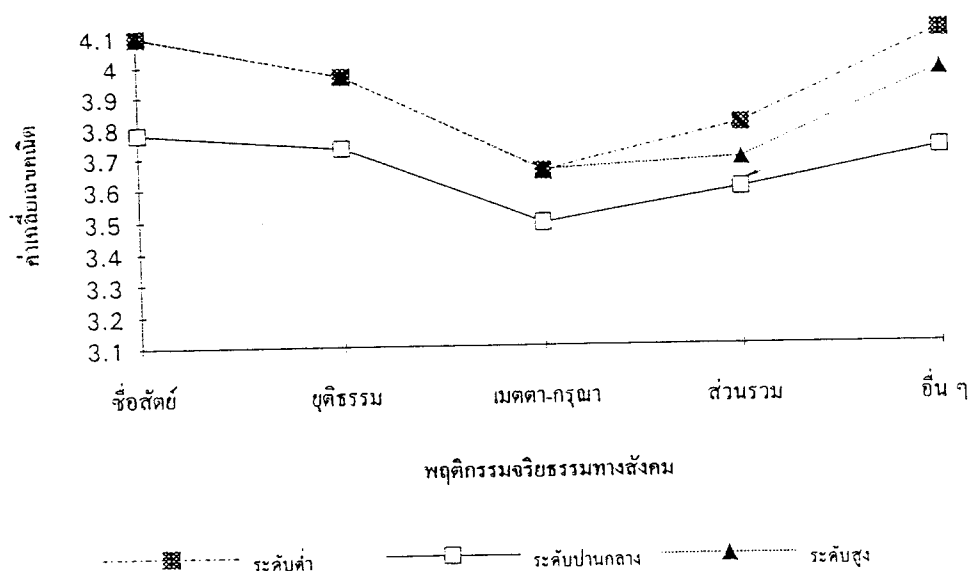
จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปรากฏว่านักเรียนที่มีอาชีพหลักของครอบครัวต่างกันมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมไม่แตกต่างกัน ในด้านความซื่อสัตย์, ความเสมอภาค/ความยุติธรรม, ความเมตตา-กรุณาและการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม แต่มีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ในพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ โดยกลุ่มที่แตกต่างกัน คือ กลุ่มที่มีอาชีพหลักของครอบครัวรับราชการ กับอาชีพใช้แรงงาน

3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปร รายได้ของครอบครัว

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ จำแนกตาม 'รายได้ของครอบครัว'

พฤติกรรม	ต่ำ (n=259)	ปานกลาง (n=98)	สูง (n=143)	F
ความซื่อสัตย์	$\bar{x}=4.094$ $s=0.438$	$\bar{x}=3.778$ $s=0.551$	$\bar{x}=4.096$ $s=0.381$	19.727*
ความเสมอภาค/ ความยุติธรรม	$\bar{x}=3.963$ $s=0.408$	$\bar{x}=3.726$ $s=0.518$	$\bar{x}=3.961$ $s=0.398$	11.994*
ความเมตตา-กรุณา	$\bar{x}=3.650$ $s=0.533$	$\bar{x}=3.487$ $s=0.529$	$\bar{x}=3.653$ $s=0.489$	3.9138*
การเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวม	$\bar{x}=3.798$ $s=0.528$	$\bar{x}=3.591$ $s=0.571$	$\bar{x}=3.688$ $s=0.509$	5.8596*
พฤติกรรมด้านอื่นๆ	$\bar{x}=4.099$ $s=0.455$	$\bar{x}=3.716$ $s=0.609$	$\bar{x}=3.972$ $s=0.452$	21.963*

* $p<0.05$

กราฟที่ 6 แสดงคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมจำแนกตามรายได้ของครอบครัว

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปรากฏว่า กลุ่มนักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

โดยในด้านความซื่อสัตย์นั้น กลุ่มที่มีพฤติกรรมต่างกัน คือ กลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวระดับต่ำ กับระดับปานกลาง และกลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวระดับปานกลาง กับระดับสูง

ด้านความเสมอภาคหรือความยุติธรรม มีพฤติกรรมต่างกันในกลุ่มรายได้ของครอบครัวระดับต่ำ กับระดับปานกลาง และกลุ่มรายได้ของครอบครัวระดับปานกลาง กับระดับสูง

ความเมตตา-กรุณา กลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวระดับต่ำ กับระดับปานกลางจะมีพฤติกรรมที่ต่างกัน

การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม กลุ่มที่มีพฤติกรรมแตกต่างกัน ก็คือ กลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวระดับต่ำ กับระดับปานกลางเช่นกัน

พฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ กลุ่มที่มีพฤติกรรมแตกต่างกันนั้นมี 3 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง กับระดับสูง 2. กลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ กับระดับปานกลาง และ 3. กลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ กับระดับสูง

ตอนที่ 4 แสดงผลสรุปการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรม

จริยธรรมทางสังคม จำแนกตามตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร

ตารางที่ 10 แสดงผลสรุปการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรมจริยธรรม

ทางสังคม จำแนกตามตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร

พฤติกรรม	เพศ	ระดับ ชั้นเรียน	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	อาชีพหลัก ครอบครัว	รายได้ของ ครอบครัว	รวม
ความซื่อสัตย์	-	-	*	-	*	2
ความเสมอภาค/ ความยุติธรรม	*	-	*	-	*	3
ความเมตตา-กรุณา	-	*	*	-	*	3
การเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวม	-	*	-	-	*	2
พฤติกรรมจริยธรรม ด้านอื่น ๆ	-	*	*	*	*	4
รวม	1	3	4	1	5	14

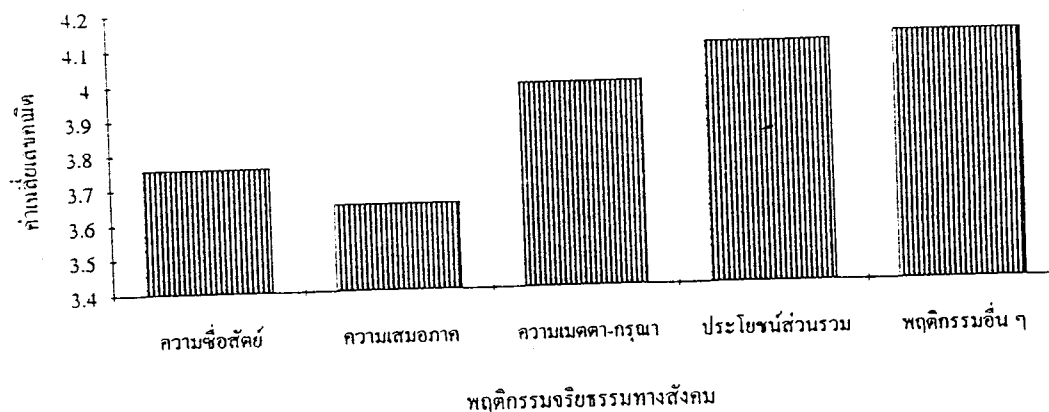
*p<0.05

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียนมากที่สุดคือ รายได้ของครอบครัว และรองลงมา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน เพศ และอาชีพหลักของครอบครัว

ตอนที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียน

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียน (N=500)

พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม	$\bar{X}$	S
ความซื่อสัตย์	3.757	0.550
ความเสมอภาค/ความยุติธรรม	3.647	0.489
ความเมตตา-กรุณา	3.987	0.528
การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	4.090	0.535
พฤติกรรมด้านอื่น ๆ	4.111	0.511

กราฟที่ 7 แสดงแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียน

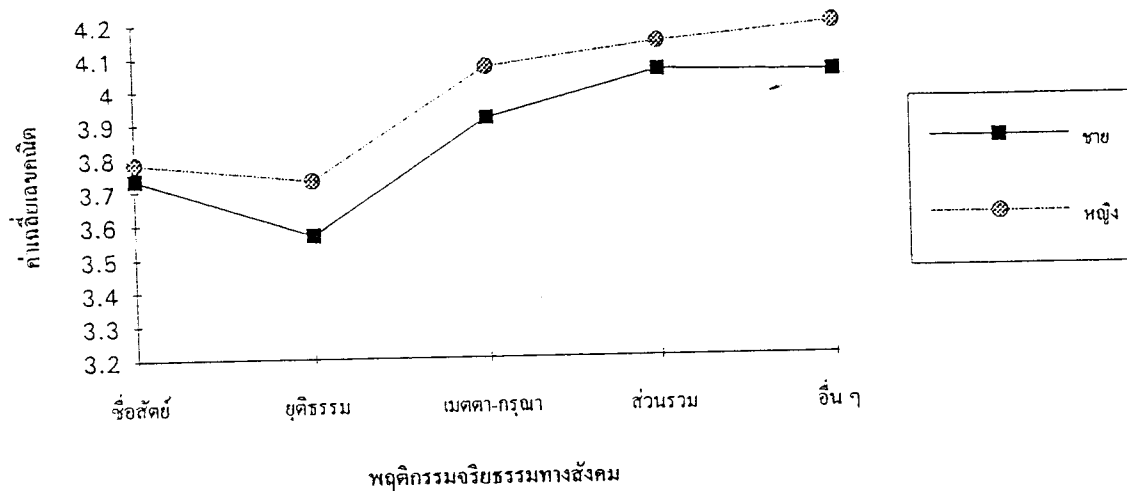
จากตารางที่ 11 ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มของพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมเรียงจากมากไปน้อยดังนี้ พฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ, การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม, ความเมตตา-กรุณา, ความซื่อสัตย์ และความเสมอภาค หรือความยุติธรรม

ตอนที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมระหว่างเพศของนักเรียน

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และการวิเคราะห์สถิติ t-test (t) ของคะแนนแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมระหว่าง 'เพศ' ของนักเรียน

พฤติกรรม	ชาย (n=249)	หญิง (n=251)	t
ความซื่อสัตย์	$\bar{X} = 3.731$ S=0.549	$\bar{X} = 3.782$ S=0.551	-1.04
ความเสมอภาค/ความยุติธรรม	$\bar{X} = 3.566$ S=0.524	$\bar{X} = 3.728$ S=0.437	-3.74*
ความเมตตา-กรุณา	$\bar{X} = 3.909$ S=0.553	$\bar{X} = 4.065$ S=0.492	-3.34*
การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	$\bar{X} = 4.047$ S=0.540	$\bar{X} = 4.132$ S=0.529	-1.77
พฤติกรรมด้านอื่น ๆ	$\bar{X} = 4.038$ S=0.532	$\bar{X} = 4.184$ S=0.481	-3.22*

*p<0.05

กราฟที่ 8 แสดงคะแนนแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมระหว่างเพศของนักเรียน

จากตารางที่ 12 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ t-test ปรากฏว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมไม่แตกต่างกันในเรื่องความซื่อสัตย์ และการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม แต่มีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องความเสมอภาค/ความยุติธรรม, ความเมตตา-กรุณา และพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ

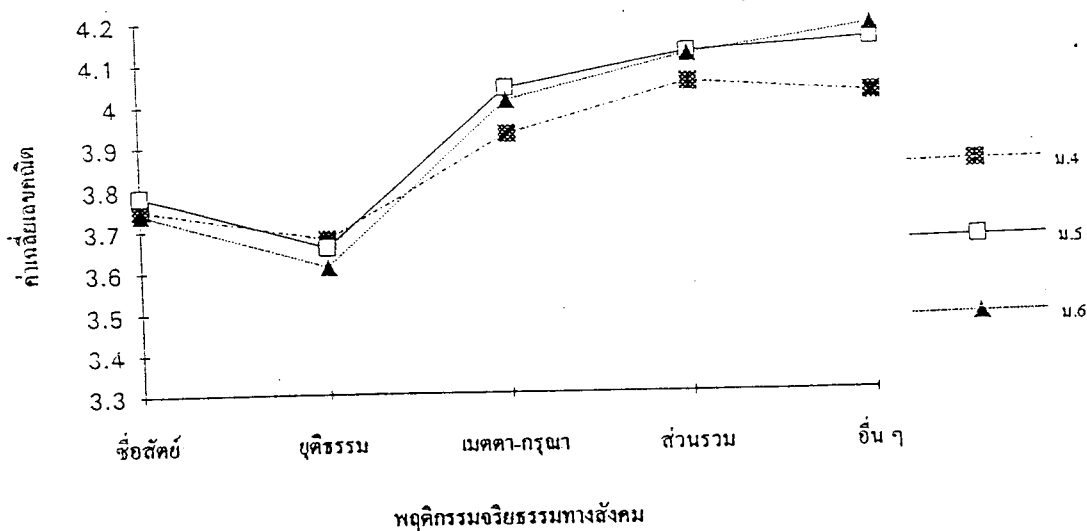
ตอนที่ 7 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมในแต่ละตัวแปร คือ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพหลักของครอบครัว และรายได้ของครอบครัว (ตามลำดับ)

7.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ จำแนกตาม 'ระดับชั้นเรียน'

พฤติกรรม	ม.4	ม.5	ม.6	F
ความซื่อสัตย์	$\bar{x}=3.749$ $s=0.540$	$\bar{x}=3.782$ $s=0.558$	$\bar{x}=3.740$ $s=0.555$	0.2701
ความเสมอภาค/ ความยุติธรรม	$\bar{x}=3.676$ $s=0.515$	$\bar{x}=3.656$ $s=0.488$	$\bar{x}=3.609$ $s=0.462$	0.8136
ความเมตตา-กรุณา	$\bar{x}=3.923$ $s=0.546$	$\bar{x}=4.034$ $s=0.505$	$\bar{x}=4.005$ $s=0.530$	2.0178
การเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวม	$\bar{x}=4.044$ $s=0.546$	$\bar{x}=4.116$ $s=0.532$	$\bar{x}=4.110$ $s=0.527$	0.9341
พฤติกรรมด้านอื่นๆ	$\bar{x}=4.013$ $s=0.537$	$\bar{x}=4.145$ $s=0.551$	$\bar{x}=4.177$ $s=0.483$	4.9138*

* $p<0.05$

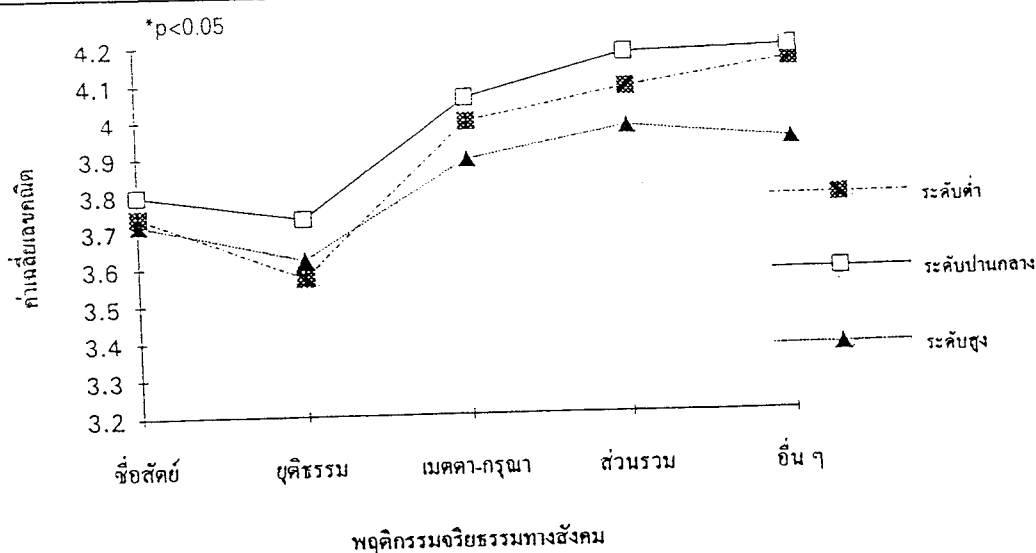
กราฟที่ 9 แสดงคะแนนแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมจำแนกตามระดับชั้นเรียน

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปรากฏว่านักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันมีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมไม่แตกต่างกัน ในด้านความซื่อสัตย์, ความเสมอภาค/ความยุติธรรม, ความเมตตา-กรุณา และการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม แต่มีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ ซึ่งกลุ่มที่มีพฤติกรรมต่างกันคือ นักเรียนชั้น ม.4 กับนักเรียนชั้น ม.6

7.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปร ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ จำแนกตาม 'ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน'

พฤติกรรม	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	F
ความซื่อสัตย์	$\bar{x}=3.739$ $s=0.532$	$\bar{x}=3.796$ $s=0.526$	$\bar{x}=3.717$ $s=0.615$	0.9121
ความเสมอภาค/ ความยุติธรรม	$\bar{x}=3.570$ $s=0.509$	$\bar{x}=3.729$ $s=0.452$	$\bar{x}=3.619$ $s=0.501$	5.3889*
ความเมตตา-กรุณา	$\bar{x}=3.990$ $s=0.516$	$\bar{x}=4.054$ $s=0.462$	$\bar{x}=3.866$ $s=0.629$	4.8565*
การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	$\bar{x}=4.077$ $s=0.526$	$\bar{x}=4.169$ $s=0.460$	$\bar{x}=3.971$ $s=0.642$	5.2670*
พฤติกรรมด้านอื่นๆ	$\bar{x}=4.148$ $s=0.499$	$\bar{x}=4.181$ $s=0.432$	$\bar{x}=3.933$ $s=0.611$	9.8545*

กราฟที่ 10 แสดงคะแนนแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมจำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปรากฏว่านักเรียนมีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมไม่แตกต่างกันในด้านความซื่อสัตย์ แต่มีพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความเมตตา-กรุณา, ความเสมอภาคหรือความยุติธรรม, การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ

ในด้านความเสมอภาคหรือความยุติธรรม โดยนักเรียนกลุ่มที่มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

ด้านความเมตตา-กรุณา นักเรียนกลุ่มที่มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม นักเรียนกลุ่มที่มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

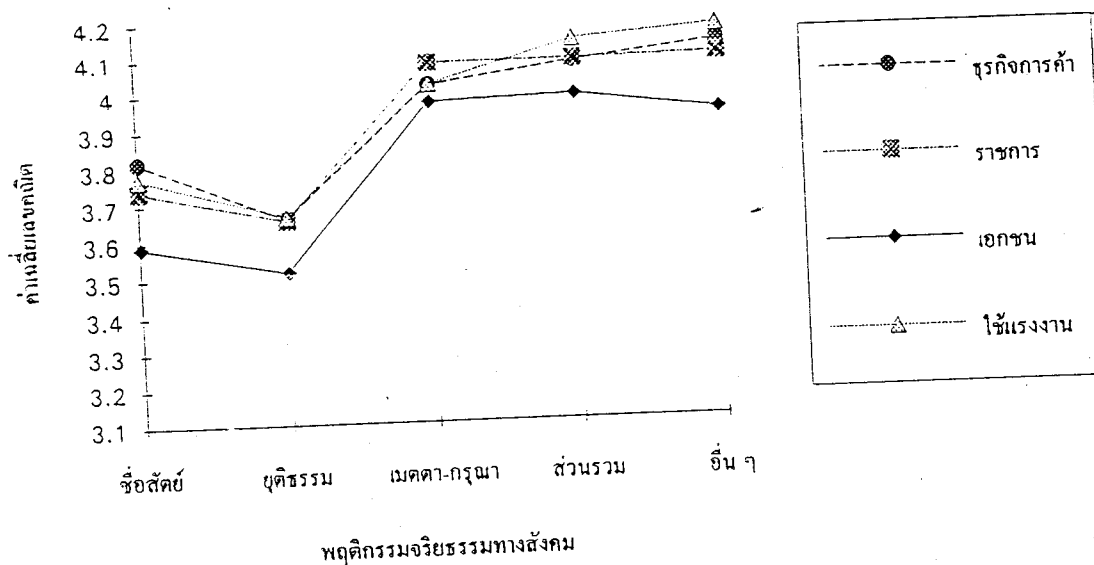
พฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ มีนักเรียนกลุ่มที่มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน 2 กลุ่ม คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

7.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปร อาชีพหลักของครอบครัว

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ จำแนกตาม 'อาชีพหลักของครอบครัว'

พฤติกรรม	ค้าขาย	ราชการ	เอกชน	ใช้แรง-งาน	F
ความซื่อสัตย์	$\bar{x}=3.816$ $s=0.543$	$\bar{x}=3.738$ $s=0.561$	$\bar{x}=3.586$ $s=0.512$	$\bar{x}=3.772$ $s=0.550$	1.7429
ความเสมอภาค/ ความยุติธรรม	$\bar{x}=3.656$ $s=0.512$	$\bar{x}=3.653$ $s=0.466$	$\bar{x}=3.513$ $s=0.401$	$\bar{x}=3.663$ $s=0.505$	1.0462
ความเมตตา-กรุณา	$\bar{x}=4.014$ $s=0.563$	$\bar{x}=3.956$ $s=0.523$	$\bar{x}=3.862$ $s=0.618$	$\bar{x}=4.016$ $s=0.496$	1.1870
การเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวม	$\bar{x}=4.071$ $s=0.581$	$\bar{x}=4.076$ $s=0.524$	$\bar{x}=3.967$ $s=0.600$	$\bar{x}=4.130$ $s=0.506$	1.1353
พฤติกรรมด้านอื่นๆ	$\bar{x}=4.118$ $s=0.513$	$\bar{x}=4.082$ $s=0.499$	$\bar{x}=3.928$ $s=0.590$	$\bar{x}=4.160$ $s=0.499$	2.4476

* $p<0.05$

กราฟที่ 11 แสดงคะแนนแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมจำแนกตามอาชีพหลักของ
ครอบครัว

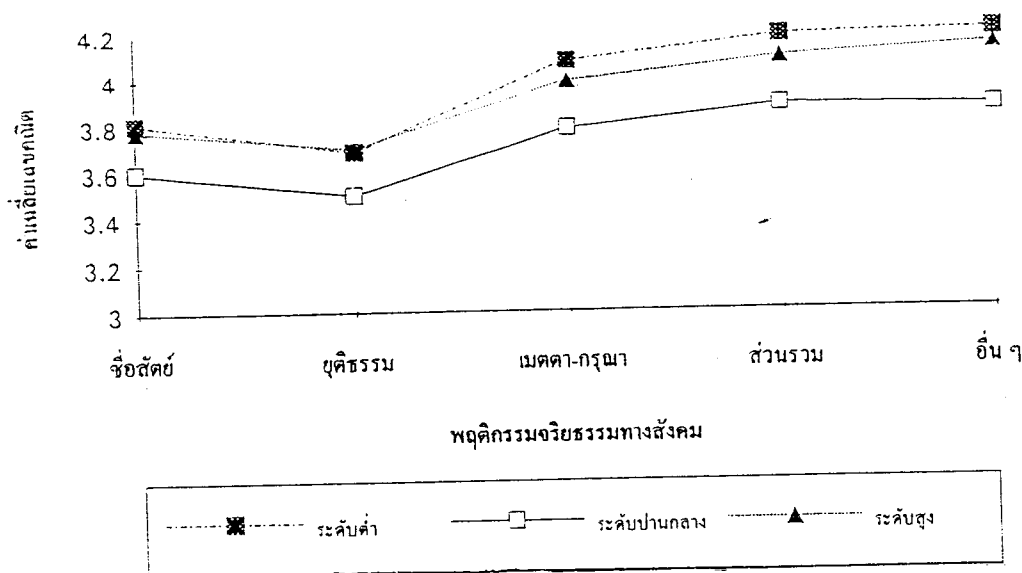
จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปรากฏว่านักเรียนที่มีอาชีพหลัก
ของครอบครัวต่างก็มีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

7.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปร รายได้ของครอบครัว

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การวิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียว (F) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ จำแนกตาม
'รายได้ของครอบครัว'

พฤติกรรม	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	F
ความซื่อสัตย์	$\bar{x}=3.807$ $s=0.539$	$\bar{x}=3.597$ $s=0.560$	$\bar{x}=3.776$ $s=0.547$	5.3979*
ความเมตตา/ความยุติธรรม	$\bar{x}=3.678$ $s=0.491$	$\bar{x}=3.497$ $s=0.485$	$\bar{x}=3.694$ $s=0.470$	5.8936*
ความเมตตา-กรุณา	$\bar{x}=4.070$ $s=0.481$	$\bar{x}=3.773$ $s=0.576$	$\bar{x}=3.984$ $s=0.538$	11.683*
การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	$\bar{x}=4.176$ $s=0.479$	$\bar{x}=3.872$ $s=0.655$	$\bar{x}=4.082$ $s=0.500$	11.9726*
พฤติกรรมด้านอื่นๆ	$\bar{x}=4.194$ $s=0.454$	$\bar{x}=3.862$ $s=0.618$	$\bar{x}=4.132$ $s=0.478$	15.9906*

* $p < 0.05$

กราฟที่ 12 แสดงคะแนนแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมจำแนกตามรายได้ของครอบครัว

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปรากฏว่ากลุ่มนักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่างกันมีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน โดยต่างกันในกลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวระดับต่ำ กับระดับปานกลาง และกลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวในระดับปานกลาง กับระดับสูง

ตอนที่ 8 แสดงผลสรุปการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแนวโน้ม

พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม จำแนกตามตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร

ตารางที่ 17 แสดงผลสรุปการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแนวโน้มพฤติกรรม

จริยธรรมทางสังคม จำแนกตามตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร

พฤติกรรม	เพศ	ระดับชั้นเรียน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	อาชีพหลักครอบครัว	รายได้ของครอบครัว	รวม
ความซื่อสัตย์	-	-	-	-	*	1
ความเสมอภาค/ ความยุติธรรม	*	-	*	-	*	3
ความเมตตา-กรุณา	*	-	*	-	*	3
การเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวม	-	-	*	-	*	2
พฤติกรรมจริยธรรม ด้านอื่น ๆ	*	*	*	-	*	4
รวม	3	1	4	0	5	13

*p<0.05

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียนมากที่สุด คือ รายได้ของครอบครัว และรองลงมา คือ คะแนนเฉลี่ยสะสม เพศ ระดับชั้นเรียน ส่วนอาชีพหลักของครอบครัวซึ่งไม่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียนเลย

ตอนที่ 9 อภิปรายผลการวิจัย

9.1 อภิปรายผลของพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียน

9.1.1 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2 ปรากฏว่า พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่นักเรียนมีการแสดงออกมากที่สุด คือ ในด้านความซื่อสัตย์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเยาวชนของชาติให้ความสำคัญต่อจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์มาก อีกทั้งยังมีการแสดงพฤติกรรมด้านนี้มากที่สุดด้วย เนื่องจากความซื่อสัตย์เป็นพื้นฐานที่ดีของพฤติกรรม เพราะความซื่อสัตย์ประกอบไปด้วย ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อการทำงาน (ทวี, 2515) จะเห็นได้ว่าถ้าทุกคนมีความซื่อสัตย์ทั้ง 3 อย่างแล้วสังคมก็จะไม่มีปัญหา เพราะทุกคนต่างมีความซื่อตรงต่อกัน ไม่มีการเล่นแฉ หักหลังคดโกงกัน และมีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงในหน้าที่การงานไม่มีการคอร์รัปชัน ก็จะส่งผลให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองอย่างแน่นอนถ้าต่อไปในอนาคตบุคคลยังมีพฤติกรรมด้านนี้อยู่ เนื่องจากในขณะนี้สังคมความเป็นอยู่ของพวกเขายังไม่ค่อยกว้างเท่าที่ควร หน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบก็ยังไม่มากนัก ดังนั้นบุคคลอาจจะมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ถ้าเติบโตเป็นผู้ใหญ่และมีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่านี้ จึงจำเป็นที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเช่น ครู พ่อแม่หรือผู้ปกครองตลอดจนสื่อมวลชนต่าง ๆ ควรจะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน ก็จะทำให้ยังคงมีการแสดงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์นี้ต่อไปในอนาคตด้วย

ลักษณะของความซื่อสัตย์ที่นักเรียนแสดงออกมากที่สุด คือ การรักษาสัญญา ส่วนการลักษณะจะเป็นพฤติกรรมที่นักเรียนมีการแสดงออกน้อยที่สุด

ส่วนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่นักเรียนมีการแสดงออกน้อยที่สุด คือ ด้านความเมตตา-กรุณา อาจจะเป็นเพราะว่าภาวะเศรษฐกิจที่รัดตัวของสังคมไทยในปัจจุบัน ทำให้ทุกคนต้องดิ้นรนแก่งแย่งกันทำมาหากินเพื่อความอยู่รอดของตนเองและครอบครัว ดังนั้นจึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะคิดถึงผู้อื่น จึงเป็นเหตุให้ขาดความสนใจหรือใส่ใจต่อผู้อื่นว่าให้จะเป็นอย่างไร เดือดร้อนหรือทุกข์ยากลำบากมากน้อยแค่ไหน เพราะมัวคิดแต่จะทำมาหากินให้ได้มากที่สุด ซึ่งตรงข้ามกับสังคมไทยในสมัยก่อนคนไทยนั้นมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีจิตใจโอบอ้อมอารี มีเมตตา-กรุณาต่อผู้อื่นโดยเฉพาะผู้กำลังตกทุกข์ได้ยาก แม้ว่าจะรู้จักคุ้นเคยหรือไม่ก็ตามก็เต็มใจที่จะช่วยเหลือเต็มที่ซึ่งกันเป็นพฤติกรรมที่ดั่งามมากและทำให้สังคมไทยในสมัยก่อนนั้นมีความสงบสุขเสมอมา ดังนั้นจึงน่าจะ

ปลูกฝังสิ่งที่ตั้งงามเหล่านี้ให้กลับคืนมาในสังคมไทยอีกครั้ง และควรรักษาให้คงอยู่ตลอดไปแม้ว่าภาวะเศรษฐกิจ ความเจริญทางด้านวัตถุจะเปลี่ยนไป แต่เราก็ควรจะทำให้เจริญไปพร้อม ๆ กัน ทั้งด้านวัตถุและจิตใจให้ควบคู่กันไปได้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้ใหญ่ทั้งหลาย ควรให้การอบรมสั่งสอนและประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่พวกเขา เพราะถ้าเขาได้รับการอบรมสั่งสอนให้รู้จักมีความรัก ความเมตตาและกรุณาต่อเพื่อนมนุษย์แต่ผู้ใหญ่ไม่ได้ทำในสิ่งที่ได้อบรมสั่งสอนแล้วพวกเขาจะเข้าใจและปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องนั้นได้อย่างไร

ลักษณะของความเมตตา-กรุณาที่นักเรียนมีการแสดงออกน้อยที่สุด คือ การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น และการให้อภัยซึ่งกันและกัน

9.1.2 จากการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การวิเคราะห์ค่าสถิติที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟ ของคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียน สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัยที่เสนอไว้คือ

สมมติฐานข้อที่ 1 “นักเรียนที่มี เพศ ระดับชั้นเรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพหลักของครอบครัว และรายได้ของครอบครัวต่างกัน จะมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกัน”

9.1.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 3 ปรากฏว่านักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความเสมอภาคหรือความยุติธรรม โดยนักเรียนหญิงจะมีพฤติกรรมด้านนี้สูงกว่านักเรียนชายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยฤทธิ์ (2524) และสุวิมล (2520) ซึ่งศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย พบว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีพฤติกรรมจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในสังคมไทยนั้นจะให้อิสระในการคิดและการแสดงออกแก่เพศชายมากกว่า ซึ่งสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูเพศหญิงจะมีการจำกัดขอบเขตในเรื่องต่างๆมากทั้งด้านความคิด ค่านิยม (สุนทรีและสนธิ ,2522) และการแสดงออก เช่น ถ้าเด็กผู้ชายคือ ชนก็จะกล่าวว่า เป็นเด็กกล้า ฉลาด ทันคน เป็นต้น แต่ถ้าเด็กผู้หญิงทำอย่างนั้นบ้างก็จะว่า แก่แดด แก่นแก้ว เหมือนม้าติดกระโหลก ไม่มีสมบัติของกุลสตรีผู้ใหญ่ก็จะตำหนิและไม่ชอบ แต่ในปัจจุบันนี้จะมีการรณรงค์ในเรื่องสิทธิสตรีกันมาก จึงทำให้ผู้หญิง กล้าคิด กล้าแสดงออกมากขึ้นอีกทั้งความสามารถของผู้หญิงก็มีมากขึ้นสามารถทำอะไรได้ไม่แพ้ผู้ชาย หรืออาจจะเก่งกว่าในบางเรื่อง ดังนั้นจากผลการวิจัย จึงทำให้การแสดงออกของพฤติกรรมระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชายแตกต่างกันน้อยด้าน

9.1.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4 ปรากฏว่านักเรียนระดับชั้นเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ความเมตตา-กรุณา และพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ (ความกตัญญูกตเวที, เคารพผู้อาวุโส, ความเกรงใจ, การผิดจริยธรรมทางเพศ) นักเรียนระดับชั้นที่มีพฤติกรรมต่างกันในการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะมีพฤติกรรมสูงกว่า ในด้านความเมตตา-กรุณานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะมีพฤติกรรมสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ นั้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จะมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมต่ำกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนสูงขึ้นนั้นก็มีความคิดความอ่านและความเป็นผู้ใหญ่เพิ่มมากขึ้นด้วย เพราะกำลังจะก้าวไปเป็นผู้ใหญ่ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้าจึงอาจทำให้ความคิดและการกระทำค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไปทั้งในทางที่ดีขึ้น เช่นมีการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากขึ้น มีความเมตตา-กรุณาต่อเพื่อนมนุษย์มากขึ้น ดังในผลของการวิจัย ดังนั้นถ้าได้รับการอบรมสั่งสอน และได้เห็นแบบอย่างที่ดีก็จะทำให้มีพฤติกรรมเหล่านั้นสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามอายุและการศึกษาของนักเรียน

9.1.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 5 ปรากฏว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความซื่อสัตย์ ความเสมอภาค หรือความยุติธรรม ความเมตตา-กรุณาและพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย และตรงกับคำกล่าวของ ทราเวอร์ส (Travers, 1955, อ้างถึงใน สกุนา, 2526) ที่กล่าวว่า เด็กที่มีความสามารถทางการเรียนสูงและความสามารถทางการเรียนต่ำ จะมีบุคลิกลักษณะแตกต่างกัน และกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีความสามารถในการปรับตัวได้ดีและรวดเร็วกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนระดับปานกลาง หรือระดับต่ำ (Desena, 1964) นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับนักเรียนกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีพฤติกรรมแตกต่างกันในด้านความซื่อสัตย์ ความเสมอภาคหรือความยุติธรรม ความเมตตา-กรุณา และพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ ด้วย ส่วนนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางนั้น มีพฤติกรรมแตกต่างกันในด้านความเสมอภาคหรือความยุติธรรม และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีพฤติกรรมแตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงในด้านพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ จะเห็นได้ว่านักเรียนจะมีพฤติกรรมต่างกันทั้ง 3 กลุ่ม โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลางจะมีพฤติกรรมจริยธรรมสูงที่สุด รองลงมาจะเป็นระดับต่ำ และผลสัมฤทธิ์ระดับสูงนั้นจะมีพฤติกรรมจริยธรรมน้อยที่สุด อาจจะเป็นเพราะว่าค่านิยมของคนไทยนั้นมักจะชื่นชมยกย่อง และให้ความสำคัญกับบุคคลที่เรียนเก่งซึ่งคนที่เรียนเก่งก็จะมีทั้งเก่งจริง ๆ คือมีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาดอยู่แล้ว อีกพวกคือไม่เก่งเท่าไร แต่

พยายามที่จะทำให้คนอื่นว่าตนเก่ง อาจจะด้วยการทุจริตในการสอบเพื่อจะได้คะแนนใน การสอบ มาก ๆ ซึ่งดูได้จากผลการวิจัยพฤติกรรมในด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงนั้นอยู่ในระดับต่ำสุด จึงเห็นได้ว่าถ้าจะเป็นคนเรียนเก่งแต่ไม่มีจริยธรรมหรือมีจริยธรรมระดับต่ำก็ไม่ เป็นสิ่งที่ดีเลย ดังนั้นเราจึงควรเปลี่ยนค่านิยมเสียใหม่เพราะถ้าเราให้ความสำคัญ หรือชื่นชมยกย่อง คนเรียนเก่งโดยไม่ดูในด้านจริยธรรมแล้ว คนเรียนเก่งเหล่านี้อาจจะสร้างปัญหาต่อไปในอนาคตก็ได้ เพราะอาจจะใช้ความเก่งของตนไปในทางที่ผิดก็ได้

9.1.2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 6 ปรากฏว่า นักเรียนที่มีอาชีพหลักของ ครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมต่างกันคือ นักเรียนกลุ่มที่มีอาชีพหลักของครอบครัวรับราชการ กับ นักเรียนกลุ่มที่มีอาชีพหลักของครอบครัวเป็นใช้แรงงาน และ พฤติกรรมด้านที่มีการแสดงออกมาก คือ การเคารพผู้อาวุโส อาจจะเป็นเพราะว่าผู้ที่ประกอบอาชีพ ใช้แรงงานนั้นส่วนใหญ่แล้วจะมีฐานะทางสังคมไม่สูงนัก ดังนั้นจึงมีผู้ที่เขาจะต้องให้เกียรติ เกรงใจ หรือเคารพนับถือค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับอาชีพอื่นโดยเฉพาะข้าราชการซึ่งถือว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และมีความมั่นคงในอาชีพ ดังนั้นผู้ประกอบอาชีพใช้แรงงานจึงอาจจะปลูกฝัง และเป็นแบบอย่าง ให้บุตรหลานได้เรียนรู้และได้ปฏิบัติตามพ่อแม่ผู้ปกครองของตน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนที่มีอาชีพหลัก ของครอบครัวใช้แรงงานมีพฤติกรรมด้านการเคารพผู้อาวุโสสูงกว่านักเรียนที่มีอาชีพหลักของครอบครัว รับราชการ

9.1.2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 7 ปรากฏว่านักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัว ต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมต่างกัน คือนักเรียนกลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวระดับต่ำกับ นักเรียนกลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวระดับปานกลางจะมีพฤติกรรมแตกต่างกันในทุกด้าน โดยรายได้ของครอบครัวระดับต่ำจะมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมสูงกว่าระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนกลุ่มที่มี รายได้ ของครอบครัวระดับสูงจะมีพฤติกรรมในด้านความซื่อสัตย์ ความเสมอภาคหรือความยุติธรรม และ พฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ สูงกว่าระดับปานกลาง และกลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวระดับต่ำกับ ระดับสูงจะมีพฤติกรรมต่างกันในด้านพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ คือในด้านความเกรงใจ จะเห็นได้ ว่าทุกกลุ่มจะมีความแตกต่างกันในและด้าน อาจจะเนื่องมาจากในยุคปัจจุบันนี้รายได้เป็นสิ่งสำคัญ มากเพราะจะบ่งบอกถึงฐานะความเป็นอยู่ของแต่ละครอบครัว เมื่อฐานะความเป็นอยู่ต่างกัน สังคมความเป็นอยู่และโอกาสที่เด็กจะได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ก็ย่อมต่างกันด้วย จึงน่าที่จะมีผลให้ เด็กมีพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่แตกต่างกัน

9.1.2.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 8 ผลปรากฏว่าตัวแปรที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียนมากที่สุด คือ รายได้ของครอบครัวแสดงให้เห็นว่าในยุคปัจจุบันรายได้ของครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญมาก รองลงมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน ส่วนเพศและอาชีพหลักของครอบครัวนั้นคงจะเป็นตัวแปรที่มีผลน้อยมากกับการแสดงออกของพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม อาจจะเป็นเพราะว่าสถิติความเท่าเทียมกันระหว่างเพศหญิงและเพศชายมีมากขึ้น และทางด้านอาชีพหลักของครอบครัวนั้น ก็ส่งผลน้อยมากต่อพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียนก็อาจเนื่องมาจากว่าภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนไปดังนั้นไม่ว่าจะประกอบอาชีพหลักอะไรก็ตาม มักจะมีอาชีพเสริมอีกเพื่อมีรายได้ที่มากขึ้น โอกาสที่เด็กจะได้รับความรู้และประสบการณ์ ต่าง ๆ จึงมักจะขึ้นอยู่กับ เพื่อน โรงเรียน และสื่อมวลชนต่าง ๆ เพราะฉะนั้นอาชีพของบิดามารดาจึงน่าที่จะส่งผลน้อยมากต่อความคิดและพฤติกรรมจริยธรรมของพวกเขา

9.2 อภิปรายผลของแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียน

9.2.1 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 9 ปรากฏว่านักเรียนมีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม ในด้านพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ มากที่สุด และลักษณะที่มีแนวโน้มที่จะแสดงมากที่สุด คือ การผิดจริยธรรมทางเพศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุปผา (2520) ที่พบว่า นิสิตในมหาวิทยาลัยยังมีชั้นปีสูงขึ้นยิ่งมีค่านิยมของการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศแตกต่างจาก นิสิตที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีชั้นปีน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา จึงทำให้เด็กหรือคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันเห็นว่าการแสดงความรักต่อกันของหนุ่มสาวเป็นเรื่องปกติไม่น่าอายหรือผิดปกติดูอะไร หรืออาจจะสืบเนื่องมาจากการที่สื่อมวลชนมีอิสระในการเผยแพร่ข่าวสาร ภาพและเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศกันอย่างเปิดเผยโดยไม่คำนึงถึงเด็ก และเมื่อเขาได้รับทราบสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อยู่บ่อย ๆ ก็ทำให้เขาอาจจะมีความคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดา และอยากรู้ อยากเห็นมากขึ้น และอยากลองว่าจะเป็นอย่างไรตามมาด้วย จากผลการวิจัยในเรื่องพฤติกรรมที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น (ตอนที่ 1) พฤติกรรมลักษณะนี้เกิดขึ้นน้อยแต่ในเรื่องแนวโน้มพฤติกรรมนี้กลับมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากที่สุด ถึงแม้ว่าในขณะนี้ยังไม่ค่อยมีการแสดงออกมากนักเพราะอาจจะยังไม่กล้าหรืออาจจะยังไม่มีโอกาสที่จะทำ แต่ในอนาคตถ้ามีโอกาสก็มีความคิดที่จะกระทำ ดังนั้นจึงควรริบหาทางป้องกันไว้เพื่อไม่ให้ความคิดเหล่านี้ได้แสดงออกมาจริง ๆ ในอนาคต เพื่อรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของไทยไว้ไม่ให้ประชาชนและเยาวชนมีความคิด และพฤติกรรมจริยธรรมในเรื่องนี้เหมือนชาวตะวันตก

และพฤติกรรมที่มีแนวโน้มของการแสดงออกน้อยที่สุด คือ ด้านความเสมอภาคหรือความยุติธรรม และลักษณะของการแสดงออกมากที่สุดในด้านนี้ คือ ในเรื่องการเห็นแก่พวกพ้อง อาจจะเนื่องมาจากค่านิยมของคนไทยที่จะรักพวกพ้องของตน จึงมักจะให้ความช่วยเหลือญาติพี่น้อง หรือ

เพื่อนของตนมากกว่าผู้อื่น จะทำอะไรก็ตามมักจะคิดถึงพวกของตนก่อน และถ้าพวกพ้องของตนมาขอความช่วยเหลือก็มักจะช่วยเหลือเต็มที่โดยไม่คำนึงถึงผู้อื่นว่าจะเป็นอย่างไร จึงทำให้มีระบบเส้นสาย ระบบเด็กฝากกันมากในสังคมไทยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน

9.2.2 จากการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การวิเคราะห์ค่าสถิติที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ ของคะแนนแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียน สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัยที่เสนอไว้คือ

สมมติฐานข้อที่ 2 "นักเรียนที่มี เพศ ระดับชั้นเรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพหลักของครอบครัว และรายได้ของครอบครัวต่างกัน จะมีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกัน"

9.2.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 10 ปรากฏว่านักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความเสมอภาคหรือความยุติธรรม ความเมตตา-กรุณา และพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ อาจจะเนื่องมาจากเพศหญิงนั้นมักจะเป็นคนช่างคิดช่างเพ้อฝันและมักจะคิดเรื่องในอนาคตมากกว่าเพศชาย จึงทำให้มีความคิดที่จะแสดงพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมในด้านต่าง ๆ สูงกว่าเพศชาย

9.2.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 11 ปรากฏว่านักเรียนระดับชั้นเรียนต่างกันมีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่นๆ คือในด้านความเกรงใจ และนักเรียนระดับชั้นที่มีแนวโน้มพฤติกรรมฯ ต่างกันคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นั้นมีอายุที่สูงขึ้น และได้เรียนรู้ในเรื่องต่างๆ มากขึ้นจึงทำให้มีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น รู้จักกาลเทศะ รู้ว่าอะไรควรไม่ควร ดังนั้นจึงมีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมในด้านความเกรงใจสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

9.2.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 12 ปรากฏว่า นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความเสมอภาค/ความยุติธรรม, ความเมตตา-กรุณา, การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ นักเรียนกลุ่มที่มีแนวโน้มพฤติกรรมต่างกัน คือ นักเรียนที่มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง นักเรียนที่มีแนวโน้มพฤติกรรมฯ ด้านความเสมอภาค/ยุติธรรมต่างกัน คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง กับระดับต่ำ โดยนักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลางจะมีแนวโน้มพฤติกรรมฯ สูงกว่า ส่วนพฤติกรรมฯ ในด้านความเมตตา-กรุณา และการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมนั้นนักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลางมีแนวโน้มพฤติกรรมฯ ที่สูงกว่านักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ในด้านพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ นั้นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำมีแนวโน้มพฤติกรรมฯ ด้านความกตัญญู สูงกว่านักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง และนักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง มีแนวโน้มพฤติกรรมฯ ในด้านความเกรงใจ สูงกว่านักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นไม่ใช่มีผลแต่เพียงพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมเท่านั้น ยังมีผลต่อความคิดและแนวโน้มของพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียนด้วย

9.2.2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 13 ปรากฏว่านักเรียนที่มีอาชีพหลักของครอบครัวต่างกันมีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัยที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสริมเกียรติ (2521), วันเพ็ญ (2522) และสมาน (2523) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ของอาชีพผู้ปกครองกับความเชื่อหรือความคิดเห็นของนักเรียน และผลการวิจัยก็พบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างกันจะมีความคิดเห็นหรือค่านิยมเชิงสังคมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากไม่ว่าพ่อแม่ หรือผู้ปกครองจะมีอาชีพอะไรก็ตามย่อมจะอยากให้ลูกเป็นคนดีของสังคมและจะต้องสอนแต่สิ่งที่ดีให้กับบุตรหลานของตน เพื่อไม่ให้มีปัญหาของสังคมในอนาคต โดยเฉพาะในด้านความประพฤติย่อมอยากให้ประพฤติดีปฏิบัติแต่สิ่งที่ดี สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็น่าที่จะส่งผลต่อความคิดของเด็กด้วย แต่ก็มิงงานวิจัยที่ได้ผลการศึกษาขัดแย้งกับงานวิจัยนี้ เช่นงานวิจัยของ สุวัฒนา (2515) สุนทรีและสนธิ (2522) ซึ่งอาจจะมาจากเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 1.2.4 ที่สืบเนื่องมาจากภาวะของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้เด็กมีโอกาสดังกล่าวจะได้รับสิ่งต่าง ๆ เช่น การศึกษา การรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันเท่าไรนัก จึงอาจส่งผลให้เด็กมีความคิดค่านิยม และแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นอาชีพผู้ปกครองจึงมีผลค่อนข้างน้อยต่อความคิดของบุตรหลาน

9.2.2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 14 ปรากฏว่านักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน โดยจะต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวระดับต่ำ กับระดับปานกลางและระดับ

ปานกลาง กับ ระดับสูง โดยนักเรียนที่มีแนวโน้มพฤติกรรมฯ มากที่สุดคือนักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวระดับต่ำ รองลงมาคือระดับสูง และน้อยที่สุดคือระดับปานกลาง อาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนที่ฐานะไม่ค่อยดีนั้น มักจะมีการวางแผนเกี่ยวกับเรื่องราวในอนาคตของตนว่าจะอยู่อย่างไรจะทำอะไร และก็จะคิดถึงแต่สิ่งที่ดี ๆ แต่ผู้ที่มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีมีความสะดวกสบายไม่ต้องต่อสู้ดิ้นรนอะไรมากมาย ก็มักจะไม่ค่อยได้คิดถึงอะไร และก็น่าจะรวมถึงในเรื่องของแนวโน้มพฤติกรรมฯด้วย จะเห็นได้ว่ารายได้ของครอบครัวนั้นจะมีผลทั้งในด้านพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมด้วย

9.2.2.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 15 ปรากฏว่าตัวแปรที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมมากที่สุด คือ รายได้ของครอบครัวเช่นเดียวกับพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม รองลงมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพศ ระดับชั้นเรียน ส่วนอาชีพหลักของครอบครัวนั้นไม่มีผลต่อแนวโน้มของพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมของนักเรียนเลย